

Дарія Любченко

«ПІСНЯ – ТО МОЄ ЖИТТЯ»

Ювілейне пошанування хормейстера пісенно-танцювального ансамблю «Полтава» Полтавської обласної філармонії, керівника Народного фольклорного ансамблю «Жива вода» ПНПУ імені В. Г. Короленка, заслуженого діяча мистецтв України Лариси Бакланової

Кажуть – осінь, а я не вірю,
Я живу у зеленім листі...
Кажуть – досить, а як же мрії?
Їх гойдає життя в колиці.
Кажуть – осінь, а я ще хочу
Палко вірити, і радіти,
Й сподіватися, що не досить
Добрі справи в житті робити!
Тож нехай веснянії води
Гомонять, як музики троїсті,
І любити, й плекати не досить
Краще з див – українську пісню!
Облетить білим цвітом травень,
Щоб зібрати з калини намисто...
А вже осінь – нехай почекає,
Поживу ще в зеленім листі!

У цьому щирому вірші, написаному хормейстером, музикантом, фольклористом, педагогом Ларисою Миколаївною Баклановою, по-філософськи вивірене й поетично точно постає її життєве та творче кредо: вірити, сподіватися, робити добрі справи, любити й плекати «краще з див – українську пісню».

Ларисі три роки. Фото, м. Червоноармійськ, 1957 р.

Народилася майбутня мисткиня 1 січня 1954 року в місті Червоноармійську (нині Покровськ) Донецької області в сім'ї вчителів. Перші яскраві враження в її житті були пов'язані з піснюю. Здібна дівчина не тільки гарно навчалася в загальноосвітній школі, а й паралельно в музичній по класу фортепіано. 1976 року, закінчивши музично-теоретичне відділення музучилища, юна Лариса вступила до Саратовської державної консерваторії на відділення керівників професійного народного хору, у клас видатного професора фольклористики Льва Львовича Христіансена, який організував Уральський державний народний хор та багато років був його керівником.

У консерваторії знайшла свою другу половинку – Павла. Цікаво, що обоє вони були з України, більше того – з одного міста. Та навіть проживали на сусідніх вулицях! А зустрілися лише в Саратові. Мабуть, це і є доля.

Закінчивши з відзнакою консерваторію, Лариса Миколаївна й Павло Олексійович починають працювати в Омському народному хорі. 1991 року родина Бакланових повертається в Україну до Полтавської обласної філармонії. З того часу життя Лариси Миколаївни пов'язане з роботою в найкращих пісенних колективах України.

Лариса й Павло Бакланови. Фото, 1981 р.

Звістка про те, що у філармонії з'явився спеціаліст із фольклору з консерваторською освітою, докотилася до кафедри української літератури Полтавського державного педагогічного інституту (нині національного педагогічного університету) імені В. Г. Короленка. Ідею запросити Павла Олексійовича Бакланова очолити Центр із керівництва фольклорною практикою студентів-філологів при кафедрі української літератури й на його основі створити фольклорний гурт висловила тодішня очільниця філологічного факультету доцент Наталя Василівна Хоменко, і за підтримки ректора вишу професора Володимира Олександровича Пашенка робота «закіпіла».

2000 року, якраз на межі тисячоліть, заслужений артист України Павло Бакланов і створив студентський фольклорний колектив у педуніверситеті, а Лариса Миколаївна як дружина й чудовий хормейстер допомагала в роботі з молоддю своєму чоловікові. До речі, назву колективу вигадала саме вона, відчувши, що українська народна пісня лікує душу й серце людини, немов «жива вода».

Павло Бакланов – відомий хормейстер, композитор, фольклорист – із молоком матері, солістки ансамблю «Верховина», увібрив любов до народної пісні, повагу до народної творчості, до невичерпних фольклорних джерел. Із 16 років він серйозно займався музикою, навчаючись у Таганрозькому музичному училищі по класу баяна. Захоплювався грою

Пісенно-танцювальний ансамбль «Полтава» Полтавської обласної філармонії (фрагмент виступу)

також на духових інструментах (гобої, саксофоні), співав у хорі, дуже любив диригувати. Консерваторія навчила його розуміти народну пісню, що бентежила своїм неспокоєм, високими помислами та – найчастіше – схияляла до роздумів.

«Українська пісня – геніальна поетична біографія українського народу», – ці слова, сказані свого часу О. Довженком, постійно повторював своїм вихованцям Павло Олексійович на репетиціях фольклорного ансамблю «Жива вода». Колектив – яскрава візитівка факультету філології та журналістики Полтавського національного педагогічного університету, випещене дитя залюбленого в народний спів подружжя.

За невеликий час існування ансамблю багато студентів доторкнулися до глибин народної пісні, оволоділи технікою багатоголосся, досягли вершин народного співу. Наприклад, гурт «Стрибожі внуці», випускники філологічного факультету й талановиті, яскраві учасники «Живої води», нині працює в Полтавському академічному обласному українському музично-драматичному театрі імені М. В. Гоголя.

*Заслужений артист України
Павло Бакланов*

Коли 2010 року підступна хвороба забрала в засвіти Павла Олексійовича, фольклорний ансамбль не припинив свого існування – Лариса Миколаївна продовжила справу свого чоловіка. Підтримкою їй став арт-директор Гліб Олексійович Кудряшов, який одночасно був і солістом гурту. За його активної діяльності студентському фольклорному ансамблю присвоєно ім'я першого керівника – заслуженого артиста України Павла Бакланова – та звання народного. Народний фольклорний ансамбль імені Павла Бакланова наразі має широку аудиторію шанувальників, адже постійно бере участь у всеукраїнських та міжнародних конкурсах-фестивалях.

Репертуар ансамблю дуже різноманітний, яскравий, цікавий. Кожен виступ колективу – це театр, що супроводжується магічними піснями, тісно пов'язаними зі світоглядом нашого народу. Обрядова пісня – ніби своєрідний культовий ритуал, що дає животворну енергію тим, хто не втратив свого національного коріння.

Коли 2010 року підступна хвороба забрала в засвіти Павла Олексійовича, фольклорний ансамбль не припинив свого існування – Лариса Миколаївна продовжила справу свого чоловіка. Підтримкою їй став арт-директор Гліб Олексійович Кудряшов, який одночасно був і солістом гурту.

За його активної діяльності студентському фольклорному ансамблю присвоєно ім'я першого керівника – заслуженого артиста України Павла Бакланова – та звання народного. Народний фольклорний ансамбль імені Павла Бакланова наразі має широку аудиторію шанувальників, адже постійно бере участь у всеукраїнських та міжнародних конкурсах-фестивалях.

Репертуар ансамблю дуже різноманітний, яскравий, цікавий. Кожен виступ колективу – це театр, що супроводжується магічними піснями, тісно пов'язаними зі світоглядом нашого народу. Обрядова пісня – ніби своєрідний культовий ритуал, що дає животворну енергію тим, хто не втратив свого національного коріння.

«Жива вода» – бажаний гість не тільки на факультетських та університетських заходах; ансамбль підтримує дружні зв'язки з полтавськими музеями Івана Котляревського, Володимира Короленка, зі «Слов'янським клубом», із музичним училищем імені Миколи Лисенка й завжди радо відгукується на запрошення взяти участь в урочистих відкриттях семінарів, олімпіад, наукових конференцій тощо. Співаки неодноразово дарували своє мистецтво на підприємствах Полтави та області, виступаючи там із нагоди професійних свят.

Приємно відзначити, що навіть після закінчення університету «живоводяни» не полишають свого захоплення. Хтось продовжує відвідувати репетиції ансамблю, хтось прищеплює любов до народної пісні дітям у школах, хтось співає українських пісень уже своїм маленьким синам і дочкам, а дехто вирішив і надалі займатися музикою, але вже на професійному рівні. Зокрема, 2018 року вихованці-випускники «Живої води» створили український ансамбль народної пісні «Чисті роси». Колектив неодноразово посідав призові місця на міжнародних та всеукраїнських конкурсах. Де б не доводилося співати, перед якою аудиторією і на якій сцені не стояли б учасники «Живої води», завжди та всюди дівчата і хлопці залишають зал під шквал оплесків, супроводжувані вдячними поглядами.

Стрімко досягнувши вершин народного співу, колектив під орудою Лариси Бакланової освоює нові його грані. Щороку змінюється склад «Живої води», але традиції зберігаються, передаються молодим учасникам, і в

лармонії та художнього керівника народного фольклорного ансамблю «Жива вода» імені Павла Бакланова факультету філології та журналістики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка Лариси Миколаївни Бакланової. Концертна програма й вітання тривали майже дві години. Ведучими свята були заслужена артистка України Тетяна Любченко й артист театру Богдан Чернявський. Режисером-постановником – заслужений артист України Олександр Любченко.

Ларису Миколаївну вітали ректор ПНПУ імені В. Г. Короленка, професор Микола Степаненко, директор Полтавської обласної філармонії Олег Тищик, художній керівник пісенно-танцювального ансамблю «Полтава» Федір Кривенко. Приємним подарунком для всіх стало привітання від хору Гадяцького училища культури імені І. П. Котляревського на чолі з Олексієм Свиридом... Яскравих гостей і щирих слів-побажань було чимало.

цьому велика заслуга керівника. Учасники ансамблю через живу мову пісні прилучають учнів до національного фольклорного космосу, спонукають шукати власне опертя в безмежності та вічності українського Роду, пам'ятаючи великі уроки своїх керівників. Ім'я першого керівника Павла Бакланова пісенний колектив сьогодні з гордістю носить.

2017 року Ларисі Миколаївні Баклановій за вагомий внесок у розвиток національного мистецтва присвоєно почесне звання заслуженого діяча мистецтв України.

16 березня 2019 року в приміщенні Полтавського академічного обласного українського музично-драматичного театру імені М. В. Гоголя відбувся творчий вечір заслуженого діяча мистецтв України, головного хормейстера пісенно-танцювального ансамблю «Полтава» Полтавської обласної фі-

Не оминули в розмові з ювіляркою й одну з найбільш важливих для неї тем – війну на сході України, адже це її мала батьківщина. Ансамбль «Жива вода» виконав пісню

«Споможи, братіку» на слова й музику Лариси Баклавнової, у якій так щемно відтворена тема війни. Найбільш зворушливим моментом було те, що навіть за таких складних життєвих обставин родина Лариси Миколаївни змогла приїхати в Полтаву та розділити з нею це свято.

Сюрпризом вечора стало вітання від випускників педагогічного університету (колишніх учасників ансамблю «Жива вода»), які звернулися до свого керівника зі словами вдячності за п'ять років щасливого життя в «Живій воді». Вони вразили ювілярку й усіх присутніх у залі авторською піснею.

Кожне словесне вітання супроводжували концертні номери, а завершив урочисту програму виступ пісенно-танцювального ансамблю «Полтава». Свого головного хормейстера учасники цього колективу захоплено вітали і в соціальних мережах залюбленими словами, які не можна не процитувати: «Душевна, відверта, дуже талановита та просто чарівна жінка..! Усе своє життя Лариса Миколаївна присвятила музиці та творчості інших артистів, для яких Вона пише чудові обробки, прекрасні вірші! Має гарне почуття гумору та завжди піде назустріч, хто б до неї не звернувся! Дуже пишаємося, що саме в нашому колективі працює такий професіонал! Вітаємо Вас, Ларисо Миколаївно! Пишаємося Вами! Многая літа!» (Юлія Хоменко).

Наприкінці дійства до всіх його учасників зі словами глибокої вдячності звернулася героїня врочистостей – власними віршованими рядками:

Нехай в буденному житті
У вас частіше буде свято!
У гості хай ідуть лиш ті,
Кого стрічаєте завзято!
Хай друзів вірнеє плече
Підтримує в скрутну хвилину,
Ріка удачі хай тече
У вашу життєву долину!
Хай родить успіх в ній щодня,
Людська повага й шана не минають,
А вашу мрію й працю повсякчас
Лиш визнання високії вінчають!
Щиро зичу того я,
Що удачею звать добрі люди,
Хай усмішка щаслива не сходить із лица!
Хай життя ваше гарною піснею буде,
І чудовій тій пісні не буде кінця!

Святковий вечір завершився, а життя Лариси Миколаївни, сповнене репетицій, пісень, поезії, успіхів вихованців, триває. Хай воно буде повсякчасно натхненням, окриленним музикою та любов'ю!

